

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **M. B.**

ukaranego z art. 86 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w zw. z art. 112 k.p.w.

w dniu 30 stycznia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego

od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt II W 82/24

**1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w.
umarza postępowanie;**

2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Myśliborzu wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2024 r., sygn. akt II W 82/24, uznał M. B. za winnego tego, że „w dniu 11 września 2023 r. około godz. 14:00 na drodze publicznej nr [...], na 61 km, kierując pojazdem marki O. o numerze rej. [...], nie zachowując należytej ostrożności, nieprawidłowo wykonał manewr wyprzedzania, w wyniku czego doprowadził do zderzenia się z ciągnikiem rolniczym marki [...] o numerze rej. [...], powodując zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla A. B. , K. M. , H. T. , D. C. oraz B. B. ”, tj. popełnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w., za które wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1.000 zł.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 23 kwietnia 2024 r. bez postępowania odwoławczego.

Kasację od powyższego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości na korzyść ukaranego, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w., poprzez wydanie w dniu 15 kwietnia 2024 r. wobec M. B. wyroku i ukaranie nim obwinionego za popełnione w dniu 11 września 2023 r. na drodze publicznej nr [...], na 61 km wykroczenie z art. 86 § 1 k.w., polegające na niezachowaniu przez niego, jako kierującego pojazdem marki O. o numerze rejestracyjnym [...] należytej ostrożności, nieprawidłowym wykonywaniu manewru wyprzedzania, doprowadzeniu do zderzenia z ciągnikiem rolniczym i spowodowaniu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podczas gdy postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało już zakończone wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 22 lutego 2024 r. sygn. akt II W 641/23, prawomocnym w dniu 9 marca 2024 r., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w.

W konsekwencji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. na posiedzeniu w składzie jednoosobowym (*vide* art. 15 § 4 k.p.w.).

Jak wynika z materiału aktowego przedmiotowej sprawy, wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 22 lutego 2024 r., sygn. akt II W

641/23, M. B. został uznany za winnego tego, że „w dniu 11 września 2023 r., około godziny 14:00, na drodze [...], na 61 kilometrze, kierując pojazdem marki O. o numerze rejestracyjnym [...] nie zachował szczególnej ostrożności przy wykonaniu manewru wyprzedzania ciągu trzech pojazdów tj. nie upewnił się czy może bezpiecznie wykonać ten manewr, w wyniku czego doszło do zderzenia się z ciągnikiem rolniczym D. o numerze rejestracyjnym Z., czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu lądowym”, tj. popełnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w., za które wymierzono mu karę grzywny w wysokości 1.000 zł (k. 51 akt sprawy II W 641/23). Przedmiotowy wyrok, wobec braku jego zaskarżenia, uprawomocnił się z dniem 9 marca 2024 r.

Pomimo okoliczności, iż funkcjonowanie w obrocie prawnym powyższego orzeczenia stanowiło przeszkodę w ponownym rozstrzygnięciu w tym samym przedmiocie, Sąd Rejonowy w Myśliborzu wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt II W 82/24, ponownie uznał M. B. za winnego tego samego wykroczenia (k. 32 akt sprawy II K 82/24). Niewątpliwie okoliczność ta stanowiła rażące naruszenie przepisu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w., który *expressis verbis* stanowi, że nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało prawomocnie zakończone.

Kwestia tożsamości czynu przypisanego obwinionemu w obu postępowaniach nie budzi wątpliwości. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przez ten sam czyn rozumieć należy to samo zdarzenie faktyczne, które było już uprzednio przedmiotem osądu, bez względu na jego kwalifikację prawną czy różnice w opisie czynu, jeżeli tylko konkretne okoliczności ustalone w obu postępowaniach odnośnie do identyczności przedmiotu przestępstwa, przedmiotu czynności wykonawczej, a także posiłkowo miejsca, czasu i okoliczności jego popełnienia wskazują na tożsamość czynu, przy czym już np. różnice w opisie sposobu działania sprawcy nie mają tu decydującego charakteru (zob. m.in. wyrok SN z dnia 13 lipca 2023 r., III KK 287/23, LEX nr 3582707 i powołane tam orzecznictwo; wyrok SN z dnia 17 stycznia 2008 r., V KK 458/07, LEX nr 609721). Porównanie obu wyroków wydanych przez Sąd Rejonowy w Myśliborzu prowadzi do wniosku, że mowa w nich o tym samym zachowaniu (brak należytej ostrożności przy wykonywaniu manewru wyprzedzania), które miało miejsce w tym samym dniu (11 września 2023 r.), czasie

(około godz. 14:00) i miejscu (droga publiczna [...], na 61 jej kilometrze), podczas kierowania tym samym samochodem (O. o nr rej [...]), a jego skutkiem było spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i zderzenie z tym samym pojazdem (ciągnik rolniczy marki D. o nr rej. [...]). Jednocześnie podkreślić należy, że bez znaczenia pozostaje fakt zmiany w wyroku nakazowym Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 22 lutego 2024 r., sygn. akt II W 641/23 opisu i kwalifikacji prawnej zarzucanego M. B. czynu z art. 92b k.w. na wykroczenie z art. 86 § 1 k.w., a także prawidłowość takiego postąpienia. Z punktu widzenia tożsamości podmiotowo-przedmiotowej kluczowe znaczenie ma bowiem czyn przypisany obwinionemu, a nie czyn zarzucony przez oskarżyciela.

Reasumując, ukaranie obwinionego za czyn, który był już wcześniej przedmiotem zakończonych prawomocnie postępowań, stanowiło rażące naruszenie przepisu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.w., a uchybienie to skutkowało zaistnieniem tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w. Tym samym koniecznym było uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Myśliborzu w sprawie o sygn. akt II W 82/24 jako chronologicznie późniejszego i umorzenie tego postępowania. W tej sytuacji kosztami postępowania w sprawie należało obciążyć Skarb Państwa, zgodnie z art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 638 k.p.k. w zw. z art. 121 k.p.w.

Końcowo zauważyć także należy, że z dołączonego do akt sprawy odpisu skróconego aktu zgonu wynika, że M. B. zmarł w dniu [...] 2024 r. (k. 19 akt SN). Ponieważ kasacja wniesiona była na korzyść ukaranego, powyższa okoliczność, tj. wystąpienie ujemnej przesłanki procesowej w postaci śmierci ukaranego, mając na uwadze treść art. 529 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. nie stała na przeszkodzie wniesieniu i rozpoznaniu kasacji (zob. m.in. wyrok SN z 16 marca 2020 r., II KK 391/19, OSNKW 2020, nr 6, poz. 22).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[f.n]

